

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 888/25
12.6.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ане Поповић, председника већа, Александра Ивановића и Милице Стојковић, чланова већа у парници из радног односа тужиле АА, из..., чији је пуномоћник Богосав Самарџић, адвокат из Београда, ул. Луна Ђаје бр.9, против туженог “INSTITUT ZA NEMIJU, TECHNOLOGIJU I MIKROBIOLOGIJU” d.o.o. Beograd, са седиштем у Београду, ул. Прокупачка бр. 41, чији је пуномоћник Ненад Алексић, адвокат из Београда, ул. Василија Јовановића бр. 12, ради заштите од злостављања на раду, одлучујући о жалби тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П1 106/22 од 20.11.2024. године, у седници већа одржаној дана 12.6.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П1 106/22 од 20.11.2024. године у ставу другом, трећем и четвртном изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиле за накнаду трошкова насталих у поступку по жалби.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П1 106/22 од 20.11.2024. године, ставом првим изреке констатовано је да је тужба тужиле делимично повучена у делу којим је тражила да се обавезе тужени да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од 500.000,00 динара, са затазном каматом од 20.11.2024. године до исплате. Ставом другим изреке одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да је претрпела злостављање на раду од стране одговорног лица,

директора туженог на тај начин што јој је онемогућено да приступа пословним просторијама туженог и обавља своје радне обавезе, као и да се забрани даље врши злостављање односно понављање злостављања што би тужени морао признати и обезбедити извршење забране. Ставом трећим изреке одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се ова пресуда објави у јавном гласилу “Блиц”, “Данас” и “Новости” на трошак туженог. Ставом четвртим изреке обавезана је тужилца да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 273.150,00 динара, са затезном каматом од дана када се стекну услови за извршење до исплате.

Против одлука садржаних у ставу другом, трећем и четвртм изреке наведене пресуде тужилца је благовремено изјавила жалбу из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност побијаних пресуда у смислу члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је нашао да жалба није основана.

У поступку доношења побијаних пресуда, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити друге битне повреде одредаба парничног поступка које би утицале на правилност и законитост ожалбених одлука.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилца је била запослена код туженог почев од 10.3.2014. године на неодређено време на радном месту “менаџера сервиса купаца”. Тужилца је било одобрено коришћење годишњег одмора у периоду од 17.6.2019. године до 28.6.2019. године, с тим што је одређено да ће ступити на рад 1.7.2019. године. Дана 22.6.2019. године нови законски заступник туженог ББ дао је обавештење запосленима да су од 18.6.2019. године власници “...” d.o.o. започели са мерама на заштити и опоравку пословања у Србији, те да је у оквиру тих мера извршена промена пословодства компаније, тј. да су отпуштени ранији директор ВВ и његове најближе сараднице АА и ГГ. Такође, запослени су били обавештени да су дужни да чувају пословну тајну и послове информација те да је одавање пословне тајне кривично дело за које поред високих новчаних казни и запређених казни затвора до 10 година, као и да пословне тајне информација не могу давати трећим лицима укључујући и бившим запосленима. Дана 1.7.2019. године нови законски заступник туженог ББ, обавестио је тужилцу да јој се налаже да напусти просторије “...” d.o.o. и да не долази на посао док не добије даља упутства. Пуномоћник туженог је дана 1.7.2019. године у 12:06 часова упутио и-мејл тужилци следеће садржине:”Поштована госпођо АА, у прилогу вам достављам налог директора и позивамо вас да по њему поступите без одлагања. С поштовањем, ..., адвокат”. Тужилца је дана 1.7.2019. године у 12:48 одговорила:”Поштовани господине ... замолила бих вас да ми напишете разлоге и образложење таквог налога. С поштовањем, АА”, након чега је адвокат ... у 12:57 часова одговорио: ”Поштована госпођо АА по закону сте обавезни да поступите по налогу директора, ако мислите да су вам ускраћена нека права из радног односа, можете их остварити у законској процедури. Молим вас да одмах напустите просторије иначе ће послодавац морати да предузме све законом предвиђене мере да обезбеди несметано пословање и заштити своје запослене и имовину. С поштовањем, ...”.

Решење о отказу уговора о раду тужилји донето је 18.7.2019. године и наведено је да тужилји престаје радни однос 19.7.2019. године. Оценом изведених доказа, првостепени суд је утврдио да је тужилја тврдила да је онемогућена да приступи у пословне просторије туженог и да обавља своје пословне обавезе базиране на тврдњи да је била жртва злостављања на раду од стране тадашњег законског заступника туженог ББ. Наиме, у поступку је утврђено да је тужилја дана 1.7.2019. године ступила на посао након што је претходно користила неискоришћене дане годишњег одмора за 2018. годину, те није могла да уђе у своју канцеларију, да приступи средствима за рад, угашена јој је и-мејл адреса и укинута службени телефони од стране нове управе. Утврђено је да је код туженог дана 04.07.2019. године дошло до промене законског заступника туженог и да је као нови законски заступник уписан ББ из Након тога је нови законски заступник туженог дана 22.6.2019. године обавестио запослене да спроводи организациону промену тако што је предузео мере на заштити и опоравку пословања у Србији те је промењено пословодство компаније отпуштени су тадашњи директор ВВ и његове најближе сараднице АА (тужилја) и ГГ. По мишљењу првостепеног суда, имајући у виду све изведене доказе тужилја није учинила вероватно из своје тврдње да је било злостављања на раду од стране туженог на начин описан као у петитуму тужбе будућу да за тако нешто не има чињеничне потврде. Из доказа изведених у првостепеном поступку-саслушаних сведока ГГ и адвоката ..., нико, ни тадашњи законски заступник туженог, запосленог код тужене нити адвокат туженог нису критичном приликом вербално омаловажавали и вређали, ниподаштавали и шиканирали тужилју нити малициозно поступали према њој и вршили вербални притисак да оде из фирме. Тужилји је јасно недвосмислено и са поштовањем указано да је престала потреба за њеним радним ангажовањем при чему је од стране адвоката туженог преко имејл преписки и преко позива замољена да напусти пословне просторије туженог те након што је иста одбила да то учини предочено је да ће у супротном морати да позову полицију. Под злостављањем не сматрају појединачни акти послодавца којима је решавано о правима, обавезама и одговорностима из радног односа против којих запослени имају право на заштиту од другог у поступку (што је тужилја и урадила, покренула радни спор и остварила право на поништење законитост отказа уговора о раду) повремене разлике у мишљењима, проблеми у обаљању радних задатака, осим ако немају за циљ повреду достојанства тужилје.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио захтев тужилје за утврђење да је дошло до злостављања на раду а последично са тим и захтев за објављивање ове пресуде у дневним новинама као неосноване налазећи да су све радње туженог очигледно биле усмерене на давање отказа тужилји (онемогућавање њеног даљег боравка у просторијама туженог, приступа било каквим пословним подацима, укидање службеног имејла) те да је у судском поступку-радном спору очигледно утврђено да су те радње биле незаконите у смислу спровођења поступка и разлога давања отказа тужилји због којих је дошло и до поништаја решења о отказу уговора о раду, али све наведене радње не представљају радње злостављања.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право и за своју одлуку дао довољне разлоге које у битном прихвата и другостепени суд.

Како је прихватио чињенично стање утврђено у првостепеном поступку и закључио да је првостепени суд доносећи ожалбену пресуду правилно применио материјално право Апелациони суд у Београду је у смислу правила из одредбе члана 396 став 2 Закона о парничном поступку, оценио да у конкретном случају нема потребе за детаљним образлагањем пресуде.

Супротно наводима жалбе, у пресуди су наведени разлози о битним чињеницама, који су јасни и непротивречни, а о битним чињеницама не постоји противречност ни између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини изведених доказа и самих тих доказа, па се неосновано указује на учињену битну повреду поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку јер пресуда такве недостатке нема и може се испитати.

Неосновани су жалбени наводи тужиле да је тужила био изложена злостављању на раду од стране директора туженог и да је због наведеног свакодневно трпи здравствене проблеме у виду несанице, појачане нервозе и страха и хипертензије и срчане аритмије, напада плача и анксиозности, те да је у константном страху, не може да сопва, анксиозна је и има нападе панике. Наиме, у споровима за утврђивање злостављања на раду, у смислу правила о терету доказивања из члана 31 Закона о спречавању злостављања на раду, претходни услов неопходан за утврђење злостављања на раду јесте да тужилац учини вероватним да су према њему предузете радње злостављања на раду, онако како их је чињенично изнео у реферату тужбе и у току поступка, али и да су предузете радње имале правно недопуштен циљ, прописан одредбом члана 6 Закона о спречавању злостављања на раду. Доказ на нивоу вероватног на те околности предствља материјалноправну претпоставку за пренос терета доказивања са тужиле на туженог, а што тужила, по уверењу овог суда, није учинила у овој парници.

Првостепени суд је, дајући разлоге за своју одлуку, ценио изведене доказе, у смислу члана 8 Закона о парничном поступку, те су, у том смислу, без утицаја на правилност донете првостепене пресуде наводи тужиле у жалби који се односе на оцену доказа, пре свега исказа саслушаних сведока.

Супротно томе, имајући у виду садржину исказа тужиле и саслушаних сведока, а које је првостепени суд правилно оценио, произлази да радње које тужила квалификује као злостављање на раду у петитуму тужбе не представљају мобинг, већ су условљене искучиво потребом несметаног функционисања потребе процеса и организације рада код туженог. Наиме, како је то правилно нашао и првостепени суд, у конкретном случају се ради о радњама запослених, који су у функцији организације посла, а повремене разлике у мишљењима, проблемима и конфликтима у вези са обављањем послова и радних задатака, не представљају злостављање на раду, нити представљају противправно задирање у сферу личних права тужиле.

Сходно наведеном, неосновани су наводи тужиле да је учинила вероватним да је тужени извршио злостављање према њој. На основу изведених доказа тужила није учинила вероватним да је лице које је означен као извршилац мобинга извршио радње

која се сматра радњом злостављања и која има за циљ или представља повреду достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета, здравља, положаја тужиоца које су изазивале страх или створиле непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење, које су евентуално погоршале услове рада тужиље, те правилно првостепени суд у разлозима побијане пресуде оцењује да нема елемената злостављања на раду тужиље. По мишљењу и овог суда, у конкретном случају, није остварен потребан степен вероватноће да би терет доказивања прешао на туженог.

У ситуацији када тужиља не чини вероватним да су радње које квалификује као злостављање предузете из правно недопуштених циљева, нити да саме по себи имају мобилирајући карактер, другостепени суд прихвата закључак првостепеног суда да радње предузете од стране лица означеног као извршилац злостављања на раду, не представљају злостављање на раду у смислу члана 6 Закона о спречавању злостављања на раду.

Жалбеним наводима тужиље се не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања будући да се у претежном делу углавном коментарише оцена изведених доказа и износи неслагање са оценом изнетом у првостепеном поступку потенцирајући да радње које су наведене у тужби представљају акт злостављања на раду, а што је супротно чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку.

Како је тужбени захтев тужиље у делу којим је тражила да се утврди да је у спорном периоду претрпела злостављање на раду у односу конекситета са тужбеним захтевом за забрану даљег злостављања на раду и тужбеним захтевом да се пресуда јавно објави у јавним гласилима, то је првостепени суд правилно одбио тужбени захтев тужиље у целисти и одлучио као у ставовима другм и трећем изреке побијане пресуде.

Код наведеног, како се ни осталим наводима жалбе не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања, ни правилност примене материјалног права, и како се ради о наводима који су истицани у првостепеном поступку и правилно цењени од стране првостепеног суда, побијана пресуда је потврђена, а жалба тужиље одбијена као несоноване.

Потврђена је и одлука о трошковима спора садржана у ставу четвртом изреке побијане пресуде јер је донета правилном применом члана 153 и 154 Закона о парничном поступку.

Како тужиља није успела у поступку по жалби, то је одбијен њен захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка.

На основу изнетог, применом одредби члана 390 и 165 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...18/20), одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Ана Поповић с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**